

Strateginen hyödyke

Iikka P. Laurila
kehitysjohtaja, MTT

Yleismediassa on viime kuukausina käyty paljon keskustelua maataloudesta ja elintarvikkeista. Itämeren tila ja geeniteknologisten menetelmien hyödyntäminen ovat teemoja, joista keskustellaan aika-ajoin, kun sytyke saadaan. Nyt on ollut paljon muutakin, kuten huolta ilmaston lämpenemisestä, ruoan hinnasta ja sokerijuurikkaasta.

Muuntogeenisen soijan rehukäytöstä käyty keskustelu ei ole synnyttänyt yhteistä näkemystä. Tulos on sama kuin vastaavissa keskusteluissa tähänkin asti. Keskustelua ei käydä yhteisellä kielellä. Tutkijat argumentoivat tieteen kielellä pyrkiessään osoittamaan, ettei muuntogeenisyys tuo soijaan tai sen viljelyyn riskiä, mutta sen sijaan se tuo mukanaan rehun hinnan halpenemisen ja ympäristöhyötyjä. Muuntogeenisen soijan vastustajille kysymys on paljon monisyisempi - jopa periaatteellinen: luonnon luomiin prosesseihin ei tule puuttua!

EU:n sokeripolitiikka uhkaa jättää Suomen tuontisokerin varaan. Sokeri nähdään varottavana ennakkotapauksena: houkutellaanko seuraavaksi luopumaan jostakin muusta tuotteesta? Miten näköpiirissä oleva luopuminen maitokiintiöistä toimii tässä suhteessa? Kansallisen näkökulman sijaan EU:ssa korostetaan yhteismarkkinoita ja nyt myös maailmanlaajuista työnjakoa - ainakin sokerin kohdalla.

Maatalouden vaikutus vesistöihin on ajankohtainen paitsi Itämeren huonona säilyvän tilanteen takia myös siksi, että maatalouden ympäristöohjelma on taitekohdassa. Keskustelun sävy viittaa siihen, että pian tarvitaan myönteisiä tuloksia; muuten maataloudelle tarjotaan porkkanan sijaan keppiä.

Ruoan hinnasta käydyn keskustelun myötä suomalaiset ymmärtävät maatalousmarkkinoiden lainalaisuudet. Elintason nousu Kiinassa ja Intiassa kasvattaa kotieläintuotteiden kysyntää. Sen myötä rehun kysyntä kasvaa, ja kaikkien maataloustuotteiden hinnat nousevat. Bioenergian tuotanto pelloilla vaikuttaa samaan suuntaan. Vaikka elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen nousussa on poikkeustekijöitäkin, kuten Australian kuivuus ja olemattomiin huvenneet varastot, näyttää siltä, että kaksisataa vuotta jatkunut raaka-aineiden hintojen aleneminen suhteessa muihin

hintoihin on päättynyt. Tämän takaa sekin, että ilmaston lämpeneminen vähentää käyttökelpoisen pellon määrää.

Maailman luonnonvarat ovat muuttumassa entistä strategisemmiksi hyödykkeiksi, ja niistä maksetaan sen mukaisesti. Ruoan raaka-aine on päässyt mukaan tähän kehitykseen öljyn ja metallien joukkoon. En silti usko, että hurjimmat visiot ruoan hinnan noususta toteutuvat ihan pian. Hintojen nyt noustua uusia tuotantorakennuksia rakennetaan ja käyttöön otetaan lisää maa-alaa, joka on ollut reservissä alhaisten hintojen johdosta. Tuotannon lisääminen ottaa aikaa. Näin hintasyklit toimivat.

Maanviljelijä ja puutarhuri voi nukkua yönsä rauhassa: hän tuottaa strategista hyödykettä, jonka kysyntä kasvaa vaurauden ja väestön lisääntyessä, fossiilisen energian ehtyessä, ilmaston lämmetessä ja makean veden vähetessä. Toki edellytyksenä on, että politiikalla turvataan tuotantoedellytykset myös Suomen kaltaisella reuna-alueella.

Paljon on tehtävissä myös tilatasolla. Tässä numerossa on esillä uusia työtä ja konekustannusta säästäviä sekä tuotantoeläinten hyvinvointia edistäviä tuotantoteknologioita. Esillä ovat myös luonnonkasvien peltoviljely, alkuperäiskarjoiden pidon kannattavuus, viljojen satotrendit, biotekniikka kasvinjalostuksen työkaluna, peltomaan laatuksi sekä fosforin talteenotto ja muut ympäristöasiat.

Toimituskunta toivoo, että Maaseudun Tiede on Sinusta hyödyllinen ja kiinnostava.

Lisätietoja: ilkka.p.laurila@mtt.fi
puh. (03) 4188 2230